

บทที่ 5

การวิเคราะห์พฤติกรรมการบริโภคสื่อประเภทต่างๆของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเชิงตรรกวิทยาของโบดริยาร์ด

การวิเคราะห์ในเรื่อง พฤติกรรมการบริโภคสื่อประเภทต่างๆของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเชิงตรรกวิทยาของโบดริยาร์ด เป็นวัตถุประสงค์ประการที่ 5 ของการวิจัยนี้ ซึ่งได้นำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น โดยใช้สถิติวิเคราะห์เชิงพรรณนา (DESCRIPTIVE STATISTICS) คือร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการนำผลที่ได้จากการทดสอบสมมุติฐาน (HYPOTHESIS TESTING) โดยใช้สถิติวิเคราะห์เชิงอนุมาน รวมทั้งการสัมภาษณ์นิตินมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับตรรกการบริโภคตามแนวคิดของโบดริยาร์ด โดยมีข้อสันนิษฐานว่า ในยุคทุนนิยมนั้น การบริโภคสินค้าเป็นการบริโภคสัญญาณที่มีอยู่ในตัวสินค้านั้นไปแล้ว การบริโภคที่เกิดขึ้นไม่ใช่การบริโภคเพื่อการใช้สอย (USE-VALUE) เป็นหลัก แต่เป็นการบริโภคเชิงสัญญาณเป็นสำคัญ

1. จากการศึกษาถึงค่าใช้จ่ายในการบริโภคสื่อประเภทต่างๆของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี พ.ศ. 2541 โดยแยกตามสาขาวิชา ตามวัตถุประสงค์ประการแรก พบว่านิสิตจุฬาฯ เสียค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคมากที่สุดเรียงตามลำดับดังนี้
 - 1) โทรศัพท์เคลื่อนที่
 - 2) ซีดีเพลง
 - 3) อินเทอร์เน็ต

จากการวิเคราะห์พบว่า สื่อประเภท “โทรศัพท์เคลื่อนที่” ซึ่งเป็นสื่อที่เสียค่าใช้จ่ายในการบริโภคสูงสุดนั้นไม่ได้ใช้ไปเพื่อมูลค่าการใช้สอย เนื่องจากนิสิตยังอยู่ในวัยเรียนไม่ได้อยู่ในวัยทำงาน ซึ่งประโยชน์ใช้สอยของโทรศัพท์เคลื่อนที่นั้นมูลค่าใช้สอยที่ทุกคนยอมรับคือใช้สำหรับติดต่อการงานและธุรกิจ ใช้ในงานนัดหมายธุรกิจต่างๆเช่น การปรึกษางาน การติดต่อตกลงกันทางด้านธุรกิจการค้า การส่งงาน การมอบหมายงาน การตรวจสอบประสานงานตามตัวพนักงาน รายงานเข้าบริษัท ติดต่อลูกค้า สอบถามความเคลื่อนไหวในธุรกิจการงาน การประชุม ซึ่งคุณค่าการใช้ที่กล่าวมานี้ไม่ใช่ที่นิสิตต้องการหรือใช้อยู่เลย นิสิตได้ใช้ในมูลค่า

เชิงสัญญาจะเป็นสำคัญมากไปกว่ามูลค่าการใช้สอย คือใช้เป็นสื่อที่แสดงถึงความทันสมัย รสนิยม และบ่งบอกถึงความมีฐานะ ซึ่งจากการสัมภาษณ์นิสิตส่วนใหญ่จะยอมรับในคุณค่านี้ เพราะส่วนใหญ่ตอบว่า “ เพื่อนๆมีกันก็เลยต้องมีบ้าง แต่จริงๆแล้วไม่ได้ใช้ประโยชน์เท่าไร ไม่มีควมจำเป็น ” ความรู้สึกที่ต้องการที่จะบริโภคนับได้ว่ามาจาก “ความนิยมของสังคม” ที่ตนอยู่ขณะนั้น ซึ่งเกิดจากการตามกระแสและการโฆษณาที่ห้าหั่นกันอย่างสูงในขณะนี้ ไม่ว่าจะไปเดินศูนย์การค้าใดก็จะได้รับแจกใบปลิวขายโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มีข้อเสนอแข่งขันกันสูงมาก ไม่ว่าจะเป็นการให้บริการโทรฟรีเป็นระยะเวลาาน งดการเสียค่าบริการเปิดเครื่อง มีบริการเสริมฟรีเช่น รับสายเรียกช้อน รับฝากข้อความอัตโนมัติ บริการรับส่งข้อความในลักษณะโทรศัพท์ติดตามตัว แจ้งเลขหมายโทรเข้า นิสิตที่มีโทรศัพท์เคลื่อนที่อยู่แล้ว ถ้าตกฐานก็ชวนขายที่จะหารุ่นใหม่มาเป็นเจ้าของให้ได้เพราะกลัวเพื่อนจะว่าเขย ใช้ของใหญ่เทอะทะ รูปร่างน่าเกลียดไม่ทันสมัย ตกเป็นเหยื่อของการบริโภคเชิงสัญญาที่ใช้การโฆษณาเป็นหัวหอกในการขายสินค้าในกลุ่มนิสิตนักศึกษา และจากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่า นิสิตส่วนใหญ่ที่มีโทรศัพท์เคลื่อนที่จะมีเครื่องใหม่ล่าสุด เล็กสุด ประเภทรุ่นที่ออกมาแล้วจะไม่เห็นมีใครใช้ และจากการสังเกตการใช้ของนิสิตพบว่าใช้ติดต่อกันแต่เรื่องไร้สาระ ใช้โทรคุยกับเพื่อนๆ คุยกับคูรัก เป็นต้น

การบริโภคในลำดับที่ 2 “ ซิตีเพลง ” นั้น พบว่าบริโภคเพื่อความบันเทิง ต้องเลือกซื้อบ่อยๆเกินความจำเป็นมีมากเกินไปฟังไม่ทัน ซึ่งนิสิตกับตนเอง จากการวิจัยที่พบว่าค่าใช้จ่ายเฉลี่ยที่นิสิตใช้จ่ายไปสัปดาห์ละ 240 บาทนั้นสามารถซื้อได้ 1 แผ่น แสดงว่าใน 1 สัปดาห์นิสิตจะซื้อ 1 แผ่น ซึ่งหมายถึงว่าในระยะเวลา 1 เดือน นิสิตจะมีซิตีเพลงแผ่นใหม่ถึง 4 แผ่น ซึ่งมีปริมาณที่มากเกินไป ซึ่งนิสิตจะบอกว่า เกิดจากการเลียนแบบกันเห็นเพื่อนมีแผ่นของนักร้องคนใหม่หรือเพื่อนชอบถามว่าซื้อแล้วยัง ถ้าบอกว่ายังก็รู้สึกเขย ก็เลยต้องตามไปซื้อบ้างทั้งๆที่บางแผ่นชอบอยู่เพลงเดียว และที่ซื้อมานั้นจริงๆแล้วไม่ได้ชอบฟังเพลงในแนวนี้เลย คือการบริโภคไม่ใช่เพราะตัวเองชอบ แต่เห็นเพื่อนๆในกลุ่มซื้อกันก็เลยซื้อตาม และบางครั้งเกิดจากการเห็นโฆษณาของศิลปินคนนี้อยู่ๆทำให้รู้สึกอยากสัมผัสอยากเป็นเจ้าของแผ่นซิตีเพลงที่เป็นที่นิยม ซึ่งจัดว่าเป็นการบริโภคสัญญา และจากการสังเกตในระหว่างการวิจัยพบว่ามีนิสิตหลายคนที่พูดคุยกันถึงซิตีเพลงและชักชวนกันไปซื้อที่แถวสยามสแควร์ในตอนกลางวันหรือเลิกเรียน

การบริโภคในสื่อที่นิสิตเสียค่าใช้จ่ายมากเป็นลำดับที่สามคือ “ อินเทอร์เน็ต ” นั้น จากการวิจัยพบว่า การใช้บริการส่วนใหญ่ของนิสิตยังคงใช้เพื่อการสื่อสารระหว่างบุคคลที่อิงอยู่กับการสนทนากันอยู่ ใช้ในจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-MAIL) และการพูดคุย (CHAT) ที่เหลือคือใช้ดาวน์โหลด (DOWN LOAD) โปรแกรมต่างๆ ในการใช้สื่อประเภทนี้มีการใช้เพื่อมูลค่าการใช้สอยจริงๆอยู่น้อยเช่น นิสิตใช้ในการค้นคว้าหนังสือห้องสมุด และใช้หาความรู้ต่างๆเพิ่มเติม ใช้ใน

การช่วยทำการบ้านและทำรายงานกลุ่มที่สามารถส่งข้อมูลไปให้เพื่อน และในตอนนี้มีการใช้อินเตอร์เน็ตเพื่อเจาะเข้าไปใน MP3.COM เพื่อดาวน์โหลดเพลงที่ตนชื่นชอบโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย เป็นเทคโนโลยีที่ออกมาใหม่เพื่อออกมาสู้กับของปลอมปกป้องเอกลิขสิทธิ์ทางการค้า คงต้องยอมรับว่าโลกแห่งเสียงเพลงในรูปของการซื้อหากำลังเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งเป็นผลมาจาก MP3.COM เทคโนโลยีเกี่ยวกับเสียงเพลงที่อยู่ในรูปแบบของระบบดิจิทัลในอินเตอร์เน็ต โดยนิสิตสามารถดาวน์โหลดเพลงมาตรฐาน MP3 นั้บันทึกนั้มีนั้เพลงมาจากอินเตอร์เน็ต มาจัดเก็บไว้บนฮาร์ดไดรฟ์ โดยไม่ต้องเสียเงินซื้อหา ซึ่งเพลงที่ได้นั้นมีคุณภาพแทบไม่แตกต่างจากการรับฟังเพลงจากแผ่นซีดี เลย และจากการค้นคว้าพบว่ายอดขายคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลหรือพีซีทั่วโลกในปี พ.ศ. 2541 มียอดขายของพีซีสูงกว่ายอดขายโทรทัศน์ และจากหนังสือพิมพ์ สยามธุรกิจ ฉบับลงวันที่ 7-13 มีนาคม 2542 หน้า 19 ได้ลงข้อความว่าไว้ว่า " นักวิเคราะห์อุตสาหกรรมเชื่อกันว่าในปี 2543 ยอดขายคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลหรือพีซีจะสูงกว่ายอดขายโทรทัศน์ โดยมีเหตุผลว่าราคาเครื่องพีซีจะถูกลง ประกอบกับความนิยมในอินเตอร์เน็ตจะเพิ่มขึ้นในหลายพื้นที่ทั่วโลก" ซึ่งอาจจะส่งผลให้การเสียค่าใช้จ่ายในการบริโภคสื่อของนิสิตเปลี่ยนแปลงรูปแบบไปเมื่อทุกคนเป็นเจ้าของเครื่องคอมพิวเตอร์

ในส่วนของค่าใช้จ่ายอื่นๆที่นิสิตได้เลือกเข้ามาว่ามีการบริโภคนั้นได้แก่ สื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุ สื่อหนังสือพิมพ์ ซึ่งจากการวิจัยพบว่านิสิตใช้เวลาไปกับสื่อเหล่านั้นนานกว่ามากแต่กลับมีค่าใช้จ่ายในการบริโภคไม่สูงมากนัก เนื่องจากเป็นสื่อที่มีราคาถูก ในส่วนของการคิดค่าใช้จ่ายในการบริโภคสื่อโทรทัศน์และสื่อวิทยุ นั้น ผู้วิจัยคำนวณจากค่าเสียโอกาสที่เกิดขึ้น ซึ่งผลที่ได้ออกมาจะได้ในรูปของราคาที่เป็นตัวเงิน ซึ่งจากการวิจัยพบว่านิสิตได้ใช้เวลาหมดไปกับสื่อโทรทัศน์สูงสุดคือ 26.26 ชั่วโมงใน 1 สัปดาห์ คิดเป็นเงินประมาณ 177 บาท (คำนวณจากค่าแรงขั้นต่ำวันละ 162 บาท, ที่มาจากกรมแรงงาน ปี 2541) และค่าเสียโอกาสในการบริโภคสื่อวิทยุที่นิสิตใช้เวลาเฉลี่ยต่อสัปดาห์ 15.91 ชั่วโมง คิดเป็นเงิน 107 บาท ส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคสื่อหนังสือพิมพ์นั้นเป็นค่าใช้จ่ายตามจริง คือ 61.44 บาท ต่อสัปดาห์ สื่อเหล่านี้เป็นสื่อพื้นฐานดั้งเดิมมีสรรพประโยชน์สูงการบริโภคได้ทั้งความบันเทิงเนื้อหาสาระและข่าวคราวการบ้านการเมืองและความรู้รอบตัว การบริโภคโดยใช้เวลาที่หมดไปกับสื่อเหล่านี้สูงโดยเฉพาะสื่อโทรทัศน์แสดงให้เห็นว่ามีการบริโภคเพื่อการใช้สอยจัดว่าสูง

และจากการเปรียบเทียบนิสิตทั้ง 4 สาขาจากการวิจัยพบว่ามีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยไม่แตกต่างกันในการบริโภคสื่อ เทปเพลง ซีดีเพลง ภาพยนตร์ วิทยุติดตามตัว และโทรศัพท์เคลื่อนที่ แต่จะมีการเสียค่าใช้จ่ายที่แตกต่างกันในการบริโภคสื่อ อินเตอร์เน็ต หนังสือพิมพ์และนิตยสาร

ในสื่ออินเทอร์เน็ตนั้น นิสิตสาขามนุษยศาสตร์เป็นสาขาที่มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคสื่อชนิดนี้สูงกว่าสาขาอื่นมาก คือเฉลี่ยแล้วเสียสัปดาห์ละ 341 บาท จากการวิเคราะห์พบว่า คณะอักษรศาสตร์เป็นคณะที่เสียค่าใช้จ่ายไปด้วยมากที่สุด ซึ่งเป็นการใช้ไปในการคุย (CHAT) กับเพื่อนต่างประเทศ ซึ่งนิสิตคณะนี้เป็นคณะที่มีพื้นฐานทางด้านภาษาอังกฤษดีอยู่แล้ว ทำให้การใช้ภาษาในการโต้ตอบกับเพื่อนต่างประเทศไม่มีปัญหา และในการใช้พูดคุยนั้นทำให้ได้เพื่อนใหม่ทางอินเทอร์เน็ตเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ค่าใช้จ่ายในส่วนนี้จึงสูงมาก และกำลังเป็นที่นิยมสามารถนำไปเล่าให้เพื่อนๆ ฟังได้ว่าตนเองมีเพื่อนมากมายจากอินเทอร์เน็ต เป็นการบริโภคที่เป็นค่านิยมใหม่ ทำให้ผู้บริโภครู้สึกว่าคุณมีระดับ เพราะนอกจากราคาของเครื่องคอมพิวเตอร์จะมีราคาสูงแล้ว การเสียค่าบริการในการใช้อินเทอร์เน็ตก็ยังจัดอยู่ในระดับที่สูง ในสังคมไทย คนที่มีคอมพิวเตอร์ เล่นอินเทอร์เน็ตตามบ้านนั้น จะมีเฉพาะคนที่มีรายได้สูง ผู้ที่มีใช้จึงรู้สึกว่าตนเองมีฐานะดี เป็นการบริโภคทางสัญลักษณ์ที่เห็นได้ชัดในสังคมบ้านเรา

ส่วนการบริโภคหนังสือพิมพ์นั้นพบว่าเป็นสื่อที่นิสิตทุกสาขาเสียค่าใช้จ่ายด้วยน้อยที่สุด และที่มีความแตกต่างกันก็คือ นิสิตสาขามนุษยศาสตร์ จะเป็นสาขาที่มีการเสียค่าใช้จ่ายในการบริโภคมากที่สุด แต่จากการวิเคราะห์ก็ลึกลงไป นิสิตไม่ได้บริโภคในเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ คอลัมน์ที่นิสิตนิยมมากที่สุดคือ คอลัมน์บันเทิง ที่มีข่าวเกี่ยวกับดารา อ่านเพื่อเอาไว้อ่านกับเพื่อนๆ มากกว่า นิสิตไม่ได้บริโภคเพื่อมูลค่าใช้สอย เพื่อหาสาระให้กับตนเอง

ในการบริโภคนิตยสารจะพบค่าความแตกต่าง คือถ้าเป็นนิตยสารประเภทบันเทิงแล้วนิสิตสาขาสายศิลป์คือมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์จะมีการบริโภคมากกว่านิสิตสายวิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์ชีวภาพและกายภาพฯ จากการสัมภาษณ์ในรายละเอียดของการบริโภคนิตยสารบันเทิง พบว่ามีการบริโภคในนิตยสารชั้นนำได้แก่ ดิฉัน พลอยแกมเพชร แพรว เป็นต้น ซึ่งเป็นนิตยสารสตรีที่มีมูลค่าทางสัญลักษณ์สูง จากงานวิจัยของ จรรยา ไกรยวงษ์, 2540 เรื่อง "มิติแห่งการบริโภคที่ปรากฏในนิตยสารผู้หญิง" ซึ่งได้กล่าวถึงนิตยสารทั้งสามเล่มนี้ว่า จากการวิจัยพบว่า "ภาพรวมของนิตยสารผู้หญิงทั้งสามเล่มจะบรรจุมิติการบริโภคในเชิงค่าสัญลักษณ์มาเป็นอันดับหนึ่ง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะลักษณะกลุ่มเป้าหมายของนิตยสารไม่ได้ต้องการอ่านเนื้อหาสาระประโยชน์อย่างเดียว แต่ได้ให้ความสนใจกับการบริโภคทางจินตนาการจากตัวนิตยสารด้วย ส่วนหนึ่งอาจเนื่องมาจากผู้อ่านส่วนใหญ่เห็นว่า การอ่านนิตยสารคือการพักผ่อน และความบันเทิงในชีวิตอย่างหนึ่ง มักมีเนื้อหาสาระเพื่อพาผู้หญิงออกไปรู้จักสังคมภายนอกบ้านซึ่งเนื้อหาเหล่านี้ล้วนมีคุณค่าในเชิงสัญลักษณ์ เพราะส่วนใหญ่จะเป็นเนื้อหาที่รู้ไว้เพื่อประดับความรู้มากกว่าจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างจริงจัง ซึ่งถือเป็นเนื้อหาที่สร้างภาพลักษณ์ให้กับตัวนิตยสารและผู้อ่านมากกว่า คอลัมน์ส่วนใหญ่ในหนังสือเหล่านี้จะสะท้อนให้เห็นถึงการนำเสนอเรื่องราวในหมู่

สัญญาะ ในขณะที่นิสิตสายวิทย์ยังบริโภคแบบอนุรักษ์อยู่มีมูลค่าใช้จ่ายเป็นตัวนำ เนื่องจากข้อจำกัดของเวลาว่างและการเรียนที่ยากและหนักกว่าทำให้ไม่มีเวลาสนใจเรื่องอื่น

2. จากการศึกษาถึง “ค่าใช้จ่ายในการบริโภคสื่อประเภทต่างๆแยกระหว่างเพศชายและเพศหญิง” ตามวัตถุประสงค์ประการที่สอง

จากการพิสูจน์สมมุติฐานข้อที่ 2 ที่ได้มาพบว่าในสื่อสามลำดับแรกที่นิสิตเสียค่าใช้จ่ายในการบริโภคมากที่สุด อันได้แก่ โทรศัพท์เคลื่อนที่ , ซีดีเพลง , และ อินเทอร์เน็ต เรียงตามลำดับนั้น พบว่านิสิตชายทั้ง 4 สาขาวิชา จะเสียค่าใช้จ่ายในการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่มากกว่านิสิตหญิง คือนิสิตชายเสียค่าใช้จ่ายเฉลี่ยสัปดาห์ละ 383 บาท ในขณะที่นิสิตหญิงเสียค่าใช้จ่ายเฉลี่ยสัปดาห์ละ 120 บาท ซึ่งการวิเคราะห์ทำให้หาสาเหตุได้คือ อย่างแรกเนื่องมาจากพิธีกรรมที่ฝ่ายชายจะเป็นฝ่ายโทรหาผู้หญิงก่อนในสังคมไทย และอีกเหตุผลหนึ่งเป็นเพราะเมื่อเลิกเรียนแล้วผู้หญิงไทยต้องรีบกลับบ้าน ไม่ควรกลับบ้านดึก เป็นอันตรายถ้ากลับบ้านดึกๆ ผู้ปกครองเป็นห่วง และไม่เหมาะสม ทำให้นิสิตหญิงมักไม่มีกิจกรรมหลังเลิกเรียน ในขณะที่นิสิตชายยังติดต่อสื่อสารกันนัดกันเล่นกีฬา ดูหนัง หรือไปเที่ยวต่อ ซึ่งในปัจจุบันมีร้านเหล้าหรือที่เรียกกันว่า “ผับ” เปิดอยู่มากมายต้อนรับลูกค้ากลุ่มวัยรุ่น จนกลายเป็นพิธีกรรมสมัยใหม่ (MODERN RITUAL) ของวัยรุ่นชายไทยแล้วว่าตกเย็นเป็นต้องไปเที่ยวผับ ซึ่งทำให้ตอนเย็นๆหลังเลิกเรียนต้องมีการโทรนัดแนะเพื่อนทำกิจกรรมร่วมกันตอนเย็นโดยใช้สื่อโทรศัพท์เคลื่อนที่ ทำให้การใช้สื่อนี้เป็นที่นิยมในหมู่นิสิตชายซึ่งใช้ติดต่อกันได้ง่ายสะดวกรวดเร็ว เป็นการบริโภคตามตรรกการบริโภคในพิธีกรรมสมัยใหม่ตามแนวคิดของโบคเรียร์ด

และจากการทดสอบสมมุติฐานทำให้พบว่าในสื่อประเภทนิตยสารนั้นนิสิตชายทั้ง 4 สาขา มีการเสียค่าใช้จ่ายในการบริโภคนิตยสารประเภทสารคดีมากกว่านิสิตหญิง โดยที่นิสิตชายจะเสียค่าใช้จ่ายสัปดาห์ละ 38 บาท ในขณะที่นิสิตหญิงจะเสียค่าใช้จ่ายในการบริโภคนิตยสารประเภทเดียวกันนี้สัปดาห์ละ 23 บาท ซึ่งวิเคราะห์ได้ว่าในกรณีนี้ นิสิตชายมีการบริโภคนิตยสารประเภทเดียวกันนี้สูงกว่า เนื่องจากคุณลักษณะของนิตยสารสารคดีนั้นมี “คุณค่าในเชิงอรรถประโยชน์” ของนิตยสารที่ปรากฏให้เห็นเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน มีการนำเสนอสาระความรู้เป็นประเด็นสำคัญ เป็นวัตถุประสงค์หลักของนิตยสารประเภทนี้ ทำให้พบว่าในการบริโภคนิตยสารสารคดีนั้นนิสิตชายให้ความสนใจในเรื่องของสาระความรู้ มากกว่านิสิตหญิง ที่เสียค่าใช้จ่ายในนิตยสารบันเทิงโดยเน้นทางด้านนิตยสารแฟชั่น มากกว่านิสิตชาย คือนิสิตหญิงจะเสียค่าใช้จ่าย

ในนิตยสารบันเทิงเฉลี่ยสัปดาห์ละ 124 บาท ในขณะที่นิติตชายจะเสียค่าใช้จ่ายเฉลี่ยสัปดาห์ละ 104 บาท

3. จากการศึกษาถึง “ เวลาที่ใช้ในการบริโภคสื่อต่างๆของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยแยกตามสาขาวิชา ” ตามวัตถุประสงค์ประการที่สาม พบว่า นิสิตทั้ง 4 สาขาวิชาใช้เวลาไปกับการบริโภคสื่อสามลำดับแรกได้แก่ โทรทัศน์, วิทยุ, และอินเทอร์เน็ต โดยใช้ 26.26 ชั่วโมง, 15.91 ชั่วโมง, และ 11.99 ชั่วโมงเรียงตามลำดับ จากการหาค่าเฉลี่ยพบว่า ในการรับชมสื่อโทรทัศน์นั้น นิสิตใช้บริโภครายการประเภท “บันเทิง” มากที่สุด คือในการใช้เวลาชมโทรทัศน์เฉลี่ยสัปดาห์ละ 26.66 ชั่วโมงนั้นเป็นการรับชมรายการประเภท “บันเทิง” ไป 13.8 ชั่วโมง ส่วนการบริโภคสื่อวิทยุนั้นจากการใช้เวลาในการบริโภคสื่อวิทยุเฉลี่ยต่อสัปดาห์ละ 15.91 ชั่วโมง พบว่าเป็นการใช้เวลาในรายการประเภท “บันเทิง” เช่นกันคือเฉลี่ย 8.9 ชั่วโมง ในการใช้เวลาในการบริโภคสื่อวิทยุและอินเทอร์เน็ตของนิสิตทั้ง 4 สาขาวิชาพบว่าไม่แตกต่างกันจะมีเฉพาะในสื่อ “โทรทัศน์” เท่านั้นที่พบว่านิสิตสาขามนุษยศาสตร์จะมีการใช้ที่แตกต่างจากสาขาวิทยุทั้งสองสาขา คือใช้เวลาในการรับชมมากกว่า ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์โดยได้นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์นิสิตมาช่วยในการอธิบายพบว่า นอกเหนือจากเวลาว่างที่นิสิตสาขามนุษยศาสตร์มีมากกว่าแล้วยังมีอีกเหตุผลหนึ่งคือนิสิตสาขานี้ประกอบไปด้วย คณะอักษรศาสตร์และศิลปกรรมศาสตร์ ซึ่งเป็นสาขาที่สนใจทางด้านศิลปะการร้อง การเต้น การแสดงออก มากกว่า จึงทำให้ใช้เวลาในการชมโทรทัศน์มากกว่าเพื่อบริโภครายการต่างๆไม่ว่าจะเป็น “ละคร” ซึ่งในสาขาอักษรศาสตร์ได้บรรจุสาขาวิชาการละครไว้ในหลักสูตรด้วย หรือในรายการ “คอนเสิร์ต” ซึ่งมีนักเต้นรำประกอบมากมาย ซึ่งนิสิตคณะศิลปกรรมศาสตร์ต้องเรียนวิชาการเต้นรำในหลักสูตรอยู่แล้ว การรับชมทำให้ได้รับข้อมูลทันสมัยเพิ่มขึ้นและสามารถนำไปใช้สนทนากับกลุ่มเพื่อนฝูงได้ คือนิสิตสาขานี้จะได้รับคุณค่าทางอรรถประโยชน์เป็นสำคัญ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนได้ นอกเหนือจากการรับชมเพื่อความเพลิดเพลิน

จากการศึกษาใน “ประเภท” ของรายการต่างๆทางสื่อโทรทัศน์ พบว่าไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องของเวลาในนิสิตทั้ง 4 สาขาวิชา แต่ในการศึกษาสื่อวิทยุนั้นพบว่า เฉพาะใน “รายการสารคดี” เท่านั้นที่พบว่ามีความแตกต่างกันคือสาขาสังคมศาสตร์ใช้เวลาในการรับฟัง “รายการสารคดี” มากกว่าสาขาวิชาอื่นๆอย่างเห็นได้ชัด แสดงให้เห็นว่านิสิตสาขานี้ได้บริโภครายการโดยได้รับประโยชน์สาระจากการบริโภค สนใจข่าวสารรอบตัว รวมทั้งเหตุการณ์ต่างๆในโลก

จากการศึกษาเมื่อนิสิตเลือกการใช้สื่อในการบริโภครายการต่างๆ ได้แก่ รายการข่าว รายการบันเทิง รายการสารคดี และรายการโฆษณา ปรากฏว่านิสิตมีการเลือกพิจารณา ดังนี้

1. "รายการข่าว" พบว่านิสิตเลือกที่จะใช้สื่อเรียงตามลำดับความชอบดังนี้ โทรทัศน์ , หนังสือพิมพ์ , และนิตยสาร โดยพบว่านิสิตทั้ง 4 สาขาใช้เวลาไม่แตกต่างกัน แต่การบริโภค "รายการข่าว" ในสื่อวิทยุ นั้นจะพบว่า นิสิตสาขาวิทยาศาสตร์กายภาพ และเทคโนโลยีใช้เวลาในการบริโภคมากที่สุด คือให้มูลค่าการใช้สอยของ "ข่าว" จากสื่อวิทยุสูงสุด
2. "รายการบันเทิง" พบว่านิสิตเลือกที่จะใช้สื่อเรียงตามลำดับความชอบดังนี้ โทรทัศน์ , วิทยุ , และวิดีโอเทป โดยพบว่านิสิตทั้ง 4 สาขาใช้เวลาในการบริโภครายการบันเทิงทางสื่อโทรทัศน์และวิดีโอเทปไม่แตกต่างกัน แต่พบว่ามีความแตกต่างกันในการบริโภคทางสื่อ "วิทยุ" คือนิสิตสาขาวิทยาศาสตร์กายภาพจะใช้เวลามากกว่าสายศิลป์ทั้ง 2 สาขา จากข้อมูลเพิ่มที่ได้ในการสัมภาษณ์ เป็นเพราะไม่มีเวลาที่จะใช้นั่งชมโทรทัศน์ แต่การบริโภคทางสื่อวิทยุสามารถทำได้พร้อมๆ กับการทำอย่างอื่นด้วยได้ เช่น ฟังเพลงไปในขณะอยู่บนรถ

นิสิตทุกสาขาได้บริโภครายการบันเทิงในอรรถประโยชน์ที่ได้รับในรูปของความเพลิดเพลิน ซึ่งเป็นการให้ความพึงพอใจในระดับการตอบสนองความต้องการทางกายภาพแบบพื้นฐานในตรรกวิทยาเชิงอรรถประโยชน์ (USE-VALUE)

3. "รายการสารคดี" พบว่านิสิตทั้ง 4 สาขาวิชาเลือกที่จะใช้สื่อเรียงตามลำดับความชอบดังนี้ โทรทัศน์ , นิตยสาร , และวิดีโอเทป และพบว่าการใช้เวลาในสื่อ นิตยสารและวิดีโอเทปไม่แตกต่างกัน แต่มีการใช้เวลาที่แตกต่างกันในสื่อโทรทัศน์ นิสิตทางสายวิทย์จะมีเวลาที่จะนั่งชมโทรทัศน์น้อยกว่าเพราะต้องใช้เวลาหมดไปกับการทำการบ้านและค้นคว้าในห้องสมุดและเข้าฝึกปฏิบัติในวิชาต่างๆ จึงทำให้มูลค่าการใช้ในสื่อโทรทัศน์น้อยกว่าที่นิสิตสาขาอื่นได้รับจากสื่อชนิดนี้

4. จากการศึกษ " เวลาที่ใช้ในการบริโภคสื่อต่างๆของนิสิตจุฬายกเว้นระหว่างนิสิตชายและนิสิตหญิง " ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 4

จากการทดสอบพบว่าสื่อ 3 ลำดับแรกที่นิสิตเลือกจะเป็น โทรทัศน์, วิทยุ, และอินเทอร์เน็ต และพบว่านิสิตชายจะใช้เวลาในการบริโภคสื่อโทรทัศน์น้อยกว่านิสิตหญิง คือนิสิตชายใช้เวลาเฉลี่ยในการรับชมโทรทัศน์สัปดาห์ละประมาณ 21 ชั่วโมง ในขณะที่นิสิตหญิงใช้เวลาเฉลี่ยในการรับชมประมาณ 31 ชั่วโมง การวิเคราะห์พบว่าเนื่องจากนิสิตหญิงใช้เวลาอยู่บ้าน

มากกว่านิสิตชาย จึงมีเวลาในการบริโภคบรรดประโยชน์ต่างๆทางสื่อโทรทัศน์มากกว่า ซึ่งสื่อประเภทนี้จัดเป็นสื่อที่มีคุณค่าด้านบรรดประโยชน์ชัดเจนที่สุด เป็นสื่อพื้นฐานที่ทุกๆครอบครัวมีอยู่แล้วทำให้การบริโภคไม่ได้ทำให้เกิดค่าสูญญะแต่อย่างไร

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์นิสิตที่เป็นตัวแทนของแต่ละสาขาวิชา

เพื่อให้ผลการวิเคราะห์นี้ชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง 4 คน ซึ่งเป็นนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในแต่ละสาขาวิชาทั้ง 4 สาขา มาให้ข้อมูลเพิ่มเติมขึ้นในเรื่องของการบริโภคสื่อต่างๆ ปรากฏดังต่อไปนี้

นางสาว สิริพร กอบนิธิกุลวงศ์ นิสิตชั้นปีที่ 1 คณะสถาปัตยกรรม ได้ให้สัมภาษณ์ว่า " มือถือใช้บ่อย ส่วนใหญ่ใช้มือถือโทรหาเพื่อน โทรหาพ่อบ้าง เอาไว้โทรนัดเพื่อนๆ เสียค่าใช้จ่ายบริการเดือนละประมาณ 800-900 บาท เพจเจอร์ก็มี เอาไว้เพจเล่นกับเพื่อน แล้วเพจจะรับสัญญาณได้ดีกว่าโทรศัพท์ บางที่ต้องการติดต่อกับเพื่อนแต่สัญญาณโทรศัพท์ของเพื่อนไม่มี ก็ใช้เพจเจอร์ติดต่อแทน แล้วเพจเจอร์ยังเปิดได้ตลอดเวลา ตอนเรียนก็เปิดแบบสั้นเวลามีคนเรียกมาก็ไม่รบกวนคนอื่น เพราะตอนเรียนจะเปิดมือถือไม่ได้ เสียงดัง ถ้ามีมือถือหรือเพจเจอร์รุ่นใหม่มากก็สนใจเหมือนกัน แต่ไม่เปลี่ยนก็ได้เพราะต้องแจกเบอร์เพื่อนใหม่ คุ้มกว่าวุ่นวาย อินเทอร์เน็ตไม่ได้เล่น "

นางสาว ทิพย์มณี กระนกภักดิ์ นิสิตชั้นปีที่ 4 คณะอักษรศาสตร์ " มีทั้งโทรมือถือและเพจเจอร์ ใช้โทรเล่นกับเพื่อนตลอด ไม่มีธุระอะไร โทรไปคุยเฉยๆ ใช้บ่อย ถ้ามีรุ่นใหม่ๆ มาก็ไปดูเหมือนกัน ต้องดูโปรโมชั่นด้วย ชอบเครื่องเล็กๆ ยิ่งออกมาใหม่ยิ่งเล็กๆ ก็อยากได้ทุกสะดวก น่ารักดี แต่จริงๆแล้วใช้ไม่เป็นสาระเท่าไร เพื่อนๆในกลุ่มก็มีใช้กันหมด ติดต่อกันง่ายดี

นาย ยุทธนา นิรมานทฐิ นิสิตชั้นปีที่ 3 คณะเภสัชศาสตร์ ให้สัมภาษณ์ว่า " ใช้โทรศัพท์มือถือเพราะมีโปรโมชั่น ใช้โทรบ่อยมาก เอาเครื่องเก่าที่ญาติให้มาไปเปลี่ยน เห็นจากโฆษณาเขาบอกว่า เอาเครื่องเก่ามาเปลี่ยนได้โดยจ่ายค่าเครื่องใหม่ไม่เท่าไร แล้วยังมีโปรโมชั่น โทร 2,000 บาท จ่ายเองแค่ 400 บาท ก็จะใช้โทรแช่คุยอดตลอด ไม่เคยโทรเกิน 2,000 บาท ถ้าเกิน

จะหยุดใช้ก่อน ใช้โทรคุยกับเพื่อน เอาติดตัวไว้เป็นเพื่อนเวลาขับรถใช้บ่อย เคยรูดเสียแล้วติดต่อ
ถูกเงินไม่ได้ แล้วอีกอย่างคือเห็นคนอื่นเขามีกัน เลยอยากได้บ้าง เรียกว่าค่านิยมมีส่วน แล้วผู้
ปกครองก็อนุมัติด้วย ถ้าโปรโมชั่นนี้หมดก็อาจจะเปลี่ยนรุ่นเปลี่ยนยี่ห้อใหม่ เพจเจอร์ไม่ได้ใช้
คิดว่าใช้มือถืออย่างเดียวก็น่าพอ ”

นางสาว ทิพย์ศิริ ติวตาทานนท์ นิสิตชั้นปีที่ 3 คณะนิติศาสตร์ ให้สัมภาษณ์ว่า “ เสีย
ค่าบริการมือถือเดือนละ 1,000 กว่าบาท ใช้โทรคุยกับเพื่อน แล้วก็โทรเรียกคนขับรถ เป็นผู้หญิง
จำเป็นต้องมี เมื่อขับรถเองแล้วรูดเสีย เอาไว้เป็นเพื่อนเวลาอยู่คนเดียวใช้โทรคุยกับเพื่อน เป็น
ผู้หญิงอาจเจออันตรายต้องมี ถ้ามีรุ่นใหม่มากก็น่าสนใจถ้าราคาไม่แพงมาก แล้วมีโปรโมชั่นดี
ก็อยากเปลี่ยน เพจเจอร์ก็มีใช้โทรเล่นกับเพื่อนอย่างเดียว เล่นทั้งวัน จำเป็นมากเหมือนกัน ถ้า
ไม่มีติดต่อเพื่อนไม่ได้ เป็นคนติดเพื่อน อินเทอร์เน็ตก็เล่นไม่เคยใช้คั่นงานเลย ใช้คุยกับ
เพื่อนอย่างเดียว ใช้ทุกวัน ถ้าเป็นวันเสาร์อาทิตย์ใช้นานถึง 5-6 ชั่วโมง จำเป็นมากในการคุยกับ
เพื่อนต่างประเทศ ไม่เปลือง ได้เพื่อนใหม่เยอะ เป็นสมาชิกอินเทอร์เน็ตแต่จ่ายเกินตลอด ชอบ
มาก เล่นแล้วเพลินดี ”

ข้อมูลที่ได้จากการให้สัมภาษณ์ของนิสิตทั้ง 4 คน จาก 4 สาขาวิชา ทำให้เห็นภาพ
ที่ชัดเจนว่าการบริโภคสื่อที่นิสิตเสียค่าใช้จ่ายไปด้วยมากเท่านั้นอันได้แก่ โทรศัพท์เคลื่อนที่ อินเทอร์เน็ต
และวิทยุติดตามตัว นิสิตไม่ได้บริโภคเพราะมูลค่าใช้สอย (USE VALUE) ของสื่อเหล่านั้น และ
ก็ไม่ใช่การบริโภคเพราะมูลค่าการแลกเปลี่ยน (EXCHANGE VALUE) ทางเศรษฐกิจของสื่อ
เหล่านั้นเช่นกัน แต่ทุกวันนี้นิสิตได้บริโภคสื่อต่าง ๆ นั้นเป็นผลมาจาก “มูลค่าทางวัฒนธรรม”

(CULTURE VALUE) ของสื่อเหล่านั้น การบริโภคแบบนี้ถือว่าเป็นการบริโภคเชิงสัญลักษณ์ (THE
CONSUMTION OF SIGN) เป็นปรากฏการณ์การขยายตัวของ การบริโภคในสังคมวัยรุ่น
ไทยอย่างชัดเจน พฤติกรรมการบริโภคของนิสิตจุฬาลงกรณ์ จากกล่าวได้ว่า ส่วนหนึ่งเนื่องจาก
ภาวะทางสังคมพาไป ทำให้ค่าใช้จ่ายในการบริโภคสื่อต่าง ๆ นั้นเกิดขึ้นเนื่องจากค่านิยม เช่น การ
ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ ต้องการมีรุ่นใหม่ล่าสุด ทั้งๆที่นิสิตเองยังอยู่ในวัยเรียน มิได้มีความจำเป็น
ต้องใช้โทรศัพท์นั้นๆ ในการสื่อสารที่จำเป็นแต่อย่างใด แต่กลับใช้ค่านิยมของสินค้านั้นเป็นสื่อให้
เพื่อนๆเห็นถึงความมีฐานะของตน ทำให้สามารถเข้ากับกลุ่มได้ และกลุ่มนิสิตนั้นตกเป็นเครื่อง
มือของนักการตลาด โดยใช้กลยุทธ์ทางการโฆษณา สร้างความต้องการในการบริโภคให้เกิดขึ้น
ในกลุ่มนิสิต

จากการเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้จากการทดสอบสมมุติฐานและจากการให้สัมภาษณ์ของนิสิตที่เป็นตัวแทนจากแต่ละสาขาวิชาทั้ง 4 สาขา เพื่อตรวจสอบข้อมูลที่ได้ พบว่าได้ข้อสรุปที่ตรงกัน กล่าวคือ การเสียค่าใช้จ่ายในการบริโภคสื่อต่างๆของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนั้น เป็นการบริโภคเพื่อสัถยภาวะไปแล้ว การบริโภคเพื่อสัถยภาวะเป็นความต้องการที่นำ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของพิธีกรรมสมัยใหม่ (MODERN RITUAL) โดยใช้สื่อที่มีราคาแพงเป็นตัวหมาย (SIGNIFIER) ที่สามารถบ่งบอกถึงรสนิยม ความทันสมัย โก้เก๋ และฐานะของผู้ใช้

ตัวเลขที่ได้มาจากการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายที่นิสิตเสียไปในการบริโภคสื่อต่างๆนั้นผลของการวิจัยนั้นชัดเจนว่า การบริโภคสื่อต่างๆของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนั้น ไม่ได้เสียไปเพราะนิสิตต้องการบริโภคสินค้าเพื่อมูลค่าการใช้สอย แต่การบริโภคนั้นเกิดขึ้นเพื่อบำบัดความต้องการทางด้านสัถยภาวะซึ่งตรงกับแนวความคิดของโบดริยาร์ด